

SZENTES ÉS VIDÉKE

VEGES TARTALMU LAP

Megjelen vasárnap és csütörtökön reggel.
Előfizetési ár:
negyedévre 1 forint 25 kr., félfévre 2 forint 50 kr.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
I. t. 306. sz., Sonnenfeld Sámuel úr házában,
hová a kéziratok címzendők.

Hirdetéseket és nyilttéri közleményeket
a kiadóhivatal
méréselt árjegyzék szerint számít fel.

Munka és jutalom.

Ebben az önös, redlis korban, melyet nem annyira a gőz és villamosság, mint inkább a ripók stréberség korszakának lehetne méltán nevezni, szinte jól esik a léleknek megpihenni egy-egy olyan közéleti eseményen, mely tisztán tartotta még meg az eszményiséget, melyet nem szennyez be az érdekek és ellenérdekek hajszájának semmiféle salakja sem.

Ilyen eseményszámba megy kétségtelenül a szentesi kicsiny evangélikus egyház az imént lezajlott az a jelentős ünnepe is, mikor érdemes lelkészét, Petrovics Somát, a csanád-csongrádi új esperesség esperesi tisztébe, a kerület társegyszáinak s nagyszámú ünnepi közönség részvételével beiktatták esperesül.

A becsületes munka méltó jutalma volt ez. Jutalom, amely nem földi javakban, de ennél sokkalta értékesebb kincsben, a közbizalomban nyer kifejezést; mert hiszen tudvalevő dolog, hogy az evangélikus és református egyházkerületek esperesi állásával minél kevesebb pénzbeli javadalom, de annál több teher, munka, súlyos kötelezettség jár, a melyek a férfi egész erejét kötik le, minden tevékenységét igénybe veszik, ha súlyos tisztének becsülettel akar megfelelni s a gondjaira bízott egyházmegyét úgy akarja kormányozni, hogy ügyvezetése mindeneket kielégítsen.

Szép, lélekemelő, s a mai korban fölöttébb vigasztaló is volt hát ez az ünnep, melyen a becsületes munka nyerte el kiérdemelt jutalmát s annyival megragadóbb, mert az ünnep keretében tanúi voltunk a becsületes, önzetlen munka egy másik férfira megható szerénységének is, aki számot vet magával, mielőtt erkölcsi kötelezettséget vállal valamire és szavetéből kéri lehetetlen szigorral vonja le a maga részére az egyedül lehetséges konzekvenciát is.

Valóban, ha szét tekintünk magunk körül a világban s látjuk a mai kor szellemétől megmetyélezett apró emberkék kínos futkosását külső ragyogvány, tekintélyt adó üres címek és méltóságok után, melyekkel legfőbb célja: port hinteni az embertársak szemébe; s ha összehasonlítjuk e léhák frívól törekvését azzal a férfúny komolysággal, amellyel Zsilinszky Mihály államtitkár egy egész egyházmegye egyhangú bizalomnyilvánulása elől kitért, nem fogadva el olyan áll-

ást, melynek, saját legjobb meggyőződése szerint, fizikai erejének korlátolt volta s erős megerheltsége mellett teljes mértékben meg nem felelhetne; — ha akár itthon is széttekintve, tapasztaljuk, hogy apró emberkék mint igyekeznek untalan minél több bizalmi tisztet magukhoz ragadni a nélkül, hogy pillanatra is számot vetnének magukkal: mire kötelező az ilyesnek elvállalása: lehetetlen eltitkolnunk lelkünknek a fölött érzett igaz örömet, hogy a kor kórságos szelleme nem ölte még ki teljesen a lelkekből az eszményt, a szigorú kötelességtudást, az igaz férfúny erényeket.

Hiszen a munka, kiváltképen a becsületesen, hiven teljesített munka, jól esik ezt konstatálnunk, sokszor elnyeri az ő méltó jutalmát és legyen ez a jutalom akár anyagi javakból, akár külső dísz és tekintélyt adó kitüntetésből álló: a munkásnak nincsen azt egyik esetben sem óka miért szégyelnie, mert nem arcpirító az ilyen munka jutalmát elfogadni és élvezni. De hogy a jutalom olyan szép kitüntetés formájában keresse fel, szinte hódolattal a munkát, ahogy ez a csanád-csongrádi új evang. esperességnél történt, hogy annak egyházaai egyhangúlag azt a férfúny választották meg világi felügyelőjükné, tehát az egyházmegye kormányzójának, aki élete 14 éves munkáját szentelte már eddig is az ő ügyeiknek és az a férfúny — számot vetve erőivel s a vállaira már eddig is súlyosodó teherrel, valamint amaz új kötelezettségekkel, melyek ezen díszes állás elfogadásával reá hárulnának nyiltan, férfúnyosan bevállja, hogy ez az ő fizikai erejét meghaladja és hogy — mert minden elvállalt kötelezettségnek teljes mértékben, becsületes munkával akar megfelelni — azért kénytelen, szíve vágya ellenére kitérni a megasztelő közbizalom elől s szerénykedve kéri, hogy őt az újabb kötelezettség alól mentse fel: — ez az, ami a Zsilinszky cselekedetében felemelő hatással van mindenkire, kiknek szívéből, lelkéből még nem vezett ki minden eszményt és ez az, amiről mi arra a Zsilinszky Mihályra ismerünk, aki 4 éven át állt vármegyénk élén, mint főispán.

Amit tesz, azt a férfúny akaraterő teljességével, soha félig nem tenni; nem vállalkozni többre, mint amennyit ereje megbir, de amire vállalkozott, azt becsületes munkával véghez-

is vinni, önzetlenül, külső kérkedés, hivalkodás nélkül: ilyennek ismertük mi meg Zsilinszky tittműködése idejéből és ilyennek fogó megmaradni mindenkoron, mert lelkében hiven megőrző a férfúny eszményt.

Nem valami eget-ostromló, világcsudára méltó dolog ez; nem, — csupán a férfúny öntudat megnyilatkozása, az emberi kötelesség teljesítése, az embert a szó legigazabb, legnemesebb értelmében véve. De mégis, ma nap már olyan ritkák az ilyen jellemek, annyira kiveszöbben van az önzetlen, becsületes munkások faja, hogy méltán érdemel kitüntető felemlítést, ha egyre-egyre ez önzetlen férfúny közül a mi helyi közéletünkben akadunk, akit oda lehet állítani követésre való példának a nagy tömeg s ama törpe nagyságok elé, kik mindég és mindenben csak a külső csillogást, a felülnést vágyják és keresik, annak nemes benső tartalma nélkül.

És az a becsületes, erején fölül többre soha nem vállalkozó munka, mely Zsilinszky-ben megtestesül, mégis megtalálja, megtalálta most is a maga megérdemelt szép jutalmát. Az egyházkerület igaz értéke szerint becsülte meg őt magát és öntudatos nyilatkozatát, mellyel magától a világi felügyelői állást elhárította s ha már nem nevezheti őt ilyenül, egész férfúny munkásságával együtt a maggaénak, hát megválasztotta egész életére tiszteletbeli felügyelőjének.

Ez elől a megasztelő jutalom elől aztán nem térhetett ki s ezzel a jutalommal az egyházmegye önmagát is megasztelte.

Holt hírv egyesület. Ha a babonás néphibben csak egy szemernyi igazság is van, úgy akkor hosszú és boldog életre van kilátása a csongrádmegyei gazdasági egyesületnek.

E babonás hit szerint ugyanis, akinek holt hírvé költik sokáig fog élni, már pedig kétségtelen, hogy az említett gazdasági egyesületnek kiváló előszeretettel költögeti, terjesztgeti halála hírvé a derék (P) »Szentesi Lap« az idétől hogy ott megszűnt a Simaszederfele, általa nagyreményűnek vallott ügyvezetés.

Legujabban a »Szentesi Lap« f. évi 15-ik számanak vezércikke halódtatja az egyesületet, kimondva rá nagyképv tudóságában a sentenciát, hogy: hasztalan erőlködik, az enyészettől nem fogja megóvni senki, mert ime, most is nagy volt a részvétlensége a közönségnek a bornyűdíjazás iránt, mindössze tíz bornyűvet vezettek fel s az is túlnyö-

Ujdonságok.

Szentes, 1896. február 6.

— **Személyi hírek.** Zsilinszky Mihály államtitkár a f. hó 4-én, az esti vonattal visszaütött Szentesről Budapestre. — Vadnay Andor dr. főispán pedig a f. hó 5-én reggel útazott vissza a fővárosba.

— **Ehhalasztott meggyűlés.** Csongrád-vármegye törvényhatósági bizottságának rendes évnegyedes közgyűléséről úgy adunk hírt, hogy azt a f. hó 21-én tartják meg, előzően pedig, f. hó 10-én a közigazgatási bizottság ülésén. Ebben a korábbi diszpozícióban most némi változás történt, a meggyűlést néhány nappal későbbre halasztották el és a f. hó 14-re tűzték ki, miként az a már szétküldött meghívókból kitűnik. A közgyűlés tárgysorozata ezúttal 79 ügyet ölel fel, melyek közül a nevezetesebbek a következők lesznek:

Alispáni évnegyedes jelentés. — József főherceg cs. és kir. fenségének válasza a László főherceg elhunytá alkalmából hozott intézett részvétliratra. — A várm. közg. bizottsághoz helyettes tiszti ügyész válaszáts. — A vármegye kezelése alatt álló alapok pénzeinek gyümölcsöző elhelyezése iránti intézkedés. — A m. kir. belügyminiszter úrnak 5124/895. sz. eln. körendelelete a milleniumi ünnepek tárgyában. — A m. kir. belügyminiszter úr 107942/895. sz. leirata a törvényhatósági biz. tagválasztó kerületek újra alakítása iránt. — A m. kir. belügyminisztérium 102.798 II. — 895. számú rendelete a várm. tiszti és járási orvosok javadalmazása tárgyában. — A keresk. m. kir. miniszter úr 79641/895. sz. leirata az útépitési célból szállítandó kőanyagok viteldíj kedvezményben való részesítése tárgyában. — A keresk. m. kir. miniszter úr 72312/895. sz. leirata Baranyi Ödön országgyűl. képviselő vasúti előmunkálati engedélyének megújítása tárgyában. — Győr szab. kir. város közönségének körirata az Ausztriával kötött vám-és kereskedelmi szerződés megújítása tárgyában. — Alispáni előterjesztés az 1896. évi fősorozás akadálytalan végrehajtása érdekében előkileg foganatosított intézkedésekről. — Az ezredéves kiállítás területén létesített falusi ház építési munkálatainak felülvizsgálásáról felvett jegyzőkönyv. — A Szentes-H.M.-Vásárhelyi vasúti végrehajtó bizottság határozata az 1895. évi április, május és június havi vasúti tiszta jövedelem felosztása tárgyában. — Aradi Kálmán rkapatány főlebbezése Szentes város képviselőtestületének 230/kgy. 95. szám alatt a mezőrendőrség szervezése tárgyában hozott határozata ellen. — Szentes város képviselőtestületének 253/895. sz. felterjesztése a városi képviselőtestületből a törvény szerint eltelt 6 évvel kilépő képviselők helyeinek betöltése érdekében választási elnök kiküldése iránt. — Szentes város képviselőtestületének 190/895. sz. határozata az úri-utca burkolási költségeihez való hozzájárulás tárgyában. — Csongrád község képviselőtestületének 235/895. sz. határozata és az ellen Holczer Adolf

községi jegyzőnek törvényes határidőben közbevetett főlebbezése. — Szentes város 1896. évi közpénztári költségelőirányzata.

— **Tüntetés Zsilinszky államtitkár mellett.** Azt az alkalmat, hogy Zsilinszky Mihály államtitkár, az új evang. esperesség szervezködő és felavató gyűlésére Szentesre rándult le, itteni és megyebeli tisztelői — mint előre irtuk, arra használták fel, hogy tüntetően juttassák kifejezésre a kitünő vendéghez való tiszteletteljes ragaszkodásukat és vonalmukat. Már megérkezésekor, a f. hó 3-án este fél 9 órakor nagyszámú közönség várta a kitünő vendég érkezését a vasútnál, hol őt az evang. egyház nevében Mojzik Lajos ügyvéd világi felügyelő fogadta rövid, igen szívélyes, meleg hangú beszéddel, amelyre Zsilinszky meghatottan válaszolt, hogy kellemesen lepi őt meg a szívélyes fogadtatás és tüntetés s hogy mindenkor örömmel jön közénk Szentesre. Szünni nem akaró éljenzés kísérte ezt a beszédet, mely után az államtitkár a szállására hajtolt. — Az egyházi közgyűlés után történt aztán tisztelőinek tisztelegése Zsilinszky né. A főispáni elfogadó terem szűknék bizonyult erre az alkalomra s így a tisztelgés a nagyteremben történt, hová Zsilinszky falrengető éljenzéssel fogadva, lépett be. A tisztelgők érzelmeinek Csató Zsigmond dr. alispán adott lendületes szép beszédében kifejezték s a felhangzó frenetikus éljen mutatva: mennyire ragaszkodik az államtitkárhoz e vármegye értelmisége. Zsilinszky Mihály szívélyesen köszönte meg a bizalom és szeretet megnyilatkozását. Ebben biztosítékát látja annak, hogy ő itt a jók által kellően méltányolt s a közjó érdekében történt becsületlen munkát végzett főispánjára idejében. Kérte tisztelőit, hogy őt továbbra is tartsák meg szeretetükben, ragaszkodásukban. Az erre felharsant éljen után az államtitkár a főispáni elfogadó terembe vonult vissza, hol előbb a főgimnáziumi tanári kar, majd a szentesi tanterület tisztelői küldöttségét fogadta. A tanári kar nevében Zolnay Károly igazgató üdvözölte az államtitkárt, különösen figyelmébe ajánlva a gimnázium államosítása ügyét; amire Zsilinszky biztatóan felment, kiemelve, hogy állásában módjában van az ügy kedvező megoldására hathatósan befolyolni és hogy Szentes érdekében meg is tesz minden lehetőt. A tanterület nevében Bóna Sándor tornatanár mondott üdvözölő beszédet, mire Zsilinszky kijelentette, hogy mai hatáskörében szomorúan győződött meg arról, miszerint a néptanítók helyzete még mindig sok kívánni valót hagy fent. E tapasztalt bajon segíteni, képezi a miniszter és államtitkárja egyik főfeladatát, melynek tevékenységük java részét áldozzák. Kitarásra és szorgalomra serkentette a tanítókat, kiket egyenként be is mutattatott magának.

— **Köszállitás a tranzverzális úthoz.** A nagy alföldi tranzverzális műút szentesi szakaszának kőburkolatához már megkezdtek a kőanyag szállítást. Az első köszállítmány a f. hó 4-én. 30 vagonban érkezett Szentesre s a fedőanyagot a korszóri atjárónal rakták ki. Az idő tavaszra nyíltával az egész szükséges burkoló anyag ide lesz szállítva s ekkor valószínűleg nyomban hozzáfognak a műút burkolatának kiépítéséhez is.

— **Társasbód.** Fényes lakoma volt az, mely a f. hó 4-én déli 1 órakor, a kaszinó nagytermében, az evangélikus esperesség

szervezködő gyűlését és beiktató ünnepségét befejezte. Mintegy 200-an fogtak helyet a terem hosszabban-széltében terített asztalok mellett, az egyház vidéki vendégei és a szentesi társadalom előkelőségei, élükön Zsilinszky Mihály államtitkár, Vadnay Andor dr. főispán, Achim Ádám volt s Petrovics Soma jelenlegi esperes, Csató Zsigmond dr. alispán és Burián Lajos polgármesterrel. A lakoma feszelen kedélyességgel indult meg s ezt a jellegét mindvégig meg is tartotta. A harmadik fogásnál Zsilinszky Mihály államtitkár mondta el az első tósztot a koronás királyra, mint a szabadság, testvériség és egyenlőség legfőbb őrére. A társaság állva hallgatta meg a beszédet, mely után lelkes éljenzés regette meg a falakat. Utána Benka Gyula szarvasi főgimnáziumi igazgató mondott tartalmas felköszöntőt Zsilinszkyre és Achimra, a 3 részre oszlott nagy esperesség volt elnökeire, mely után percekbe telt, míg a frenetikus éljenzés elült. Draskóczy Lajos szellemes beszédében Petrovicsot éltette előbb, majd meg Vadnay Andor főispánt, a tisztesség és önzetlen munka főpapját. Erre a tósztra szintén percekbe telt, míg a tuntező éljen elült. Petrovics, szép beszédében az egyház-kerület egyházait s azok küldöttségeit éltette, mire Vadnay Andor főispán mondott nagy figyelemmel hallgatott szép beszédet, az ő kitünő főispán-csöndjét, Zsilinszkyt éltetvén. Felköszöntőket mondtak még: Polacsek Albert dr. Petrovicsra, Thomay József Keller Mindszenti plébánosra, Dósa Elek az evang. egyházra, Keller Petrovicsra és Petrovics Kellere, Achim Ádám Szentes városra, Draskóczy Lajos szentesi ref. egyházra, Gerőcz Lajos Petrovicsnéra és Fekete Márton szép humoros beszédben Petrovicsra és az összetartásra. Bizony öt óta felé jart az idő, mikor az asztalbotásra került a sor, de még ezután is sokan maradtak együtt, késő estig kedélyes mulatozásban.

— **A pusztaszeri emlék.** A pusztaszeri ezredéves emlékmű kivételnek ügyében erősen folyik a munka a kereskedelmi minisztériumban. A dologban részt vesz a csongrád-megyei államépítészeti hivatal is, amelytől Regdon Gejza kir. mérnököt berendelték a minisztériumba.

— **Esküdtzéki tárgyalás.** Hegyi páternek, Csongrád nagyvérű papjának legközelebb a f. hó 7-én, a jövő hétfőn tárgyalják azt a sajtópörét a szegedi esküdtzek előtt, amelyet Réti Ferenc volt főszolgabíró indított ellene s amelyben a korábban egy ízben már kitűzött végtárgyalást az okon kellett elhalasztani, mert a vádlott nem jelent meg és orvosi bizonyítvánnyal igazolta influenza okán történt elmaradását. Vajon beteg lesz-e most újabb Hegyi páter? — erre kíváncsiak inost a csongrádiak.

— **Sima Ferenc üdvözítő távirata.** Sima Ferenc a következő táviratot intézte a f. hó 4-én Budapestről Petrovics Soma evang. espereshez: »Nagytiszteltségű és elnöktársának felavatási ünnepélyén személyesen nem vehetek részt, azért mint a testvér protestáns egyház világi elnöke ez úton adok kifejezést azon kívánságomnak, hogy nagytiszteltségű működésén és egyházán legyen teljes az isten áldása. Sima Ferenc.« — A tisztességnek mindenkor igaz szívvel örülünk akárkitől származik is az, mert a

